

Gazet'a este de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postea c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare pu-

Nr. 37.

Brasiovu 29/17 Maiu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 28 Maiu. Serbat6rea nationala de 3/15 Maiu f6 serbata nu numai prin Transilvania, ci si chiaru in Pest'a, unde junimea juridica arangi6 o petrecere plina de insufl6tire nationala si de suvenirile inaltiate dela momentul prochiamaiei nedependentii natiunei romane dela alte natiuni conlocut6rie. —

Junimea juridica dela academi'a din Sibiu mai adause dupa servitiulu divin si obligatiunea aducerei aminte de martirii libertatii. Diu'a se petrec6 prin conversatiuni seri6se si cordiali, 6r' s6ra inoron6 serbarea una serata cu cuventari, cu produceri de piese nationali si cu improspetarea memoriei barbatiloru de merite, cari aparara si apara interesele natiunei cu totu feliulu de sacrificia. — Productiunile de mai multe cantece nationali, unu concertu de violina cu acompanementu din partea juristiloru si vreo cateva declamatiuni se executara spre multumirea si entusiasmarea auditoriloru. Spiritulu de inaintare in toti ramii de cultura alu junimei n6stre si nobil'a emulatiune in directiunea imbraciosiata, de a esi in publicu cu rezultatulu exercitiiloru loru, ne indreptatiescu la celea mai intemaiate sperantie, ca vomu lasa dupa noi o generatiune activa, intreprindiat6ria si luptat6ria pentru fericirea patriei si a natiunei sale.

— Tocma primimu un'a invitatiune si dela societatea de lectura a junimei romane dela academi'a juridica si archi-gimnasiulu din Orbea mare la conferintia literaria publica, care se va tien6 in 3 Iuniu a. c. cu cooperarea orchestrelor si a corului tenerimei seminariulu domesticu. Conferintia societatei va fi urmata de o academia limbistica: declamatiuni in mai multe limbi din partea tenerimei seminariulu amentitu. Inceputulu la 1/2 8 6re s6ra si intrarea gratuita. Programulu face on6re atatu conducatoriulu societatei, catu si junimei romane pe care lu vomu publica in Nr. viit., pana atunci ne aratamu nemarginit'a bucuria pentru progresulu, la care s'a aventatu si ac6sta societate, atatu in zelulu si indreptatitele aspiratiuni nationali, catu si in artile frum6se. Calea estoru feliu de virtuti si intreprinderi e cea mai apr6pe si mai segura la paradisulu fericirii natiunei si la castigarea stimei ei. Junimea n6stra pe calea apucata didindu templu concordiei si patriotismulu, se va inaltia c6 cedrii inaltiandu si stim'a natiunei, care nasce puterea si respectulu. —

— Duminec'a viit6ria s6ra la 8 6re se voru tien6 si in Brasiovu convenirile colegiale ale Reuniunii romane de gimnastica la „Nr. I“. Program'a productiuniloru e ac6sta:

1. „Vivandiera“, arangiata de C. Vaivar. Choru de dame si barbati.
2. Arie pin oper'a „Ernani“ de Verdi. Solo pentru soprano.
3. „Moldov'a la 1857“, poesie de V. Alesandri. Declamatiune.
4. Rugatiunea din oper'a „Freischütz“ de Weber. Choru de dame si barbati.
5. Duetu pentru tenoru si basu din oper'a „Belisar“ de Donizetti.
6. Terzetu din oper'a „Trovatore“ de Verdi, executatu cu flauta, violina si pianoforte.

7. „Tata Mosiu“ de Flechtenmacher. Solo pentru tenoru.

8. „Desteptarea Romaniei“, poesie de V. Alesandri. Declamatiune.

9. Solo si choru din oper'a „Ernani“ de Verdi, executatu de dame si barbati.

10. „Mama Anghelusia“. Canteceulu comicu de V. Alesandri.

Reuniunile, fetulu civilitatii, suntu expresiunea cea mai perfecta a vietii sociale, ele suntu nutrimentu spiritulu pentru a intreprinde cu poteri unite si lucruri de acele, despre cari particularii desper6za la prim'a mesurare a dificultiloru. Ne nutresce sperantia, ca imbracisiarea reuniuniloru pe totu loculu pentru nobilitatea si cultur'a poporulu, ma si pentru intreprinderi materiali, ne va desdauna de orce neajunse, vina ele de unde ar' veni. Christosu inca ne recomand6 reuniunile cu: Unde se voru aduna doi trei in numele meu, acolo si eu me aflu in midilocolu loru. Beseric'a, c6 reuniune de asemenea credintia, are dar' detoria a predica de pe amvonu spiritulu de reuniuni or' la ce intreprindere folosit6ria natiunei, care poteriloru singurite e imposibile. —

Porniri la ostilitati.

— D6ue faime din afara se pusera pe aripele publicitatii, ambe se vedu a av6 una fuintana comuna si d6ra una si aceeasi tendintia de a face una stratagema in luptele de partite. Noi le damu loculu asia cum se publica, fara a le face multu reflexiuni:

„Trompet'a Carpatiloru“ sub titulu: Resbelulu, are aceste:

„S'a vorbitu multu, eri, mai cu s6ma, prin t6te cercurile din Bucuresci, ca resbelulu s'ar fi declaratulu intre Franci'a si Prusi'a si prin urmare si cu Rusi'a.

Noi amu dis'6, totud6un'a ca acestu resbelu este eminentu, neaparatu, si ca amanarea nu p6te fi decatu apretiarea oportunitatii de catra cabinetele beligerante.

Fiindu adeveratu, ca resbelulu asteptatu atat'a, atatu de temutu, atatu desperatu, se incepe, Dunarea si statele dunarene, noi mai alesu, ce atitudine vomu lu6?

Se nu ne cr6dia lectorii nostri atatu de copii in catu se credemu, ca noi avemu se fimu mare tr6ba in balancia; dara, cu anim'a celu pucinu, de care parte vomu fi c6 nisce neutri ce suntemu la actiune?

Ac6sta intrebare candu s'ar pune, candu noi amu fi intrebati mai alesu, amu respunde intrebatoriloru, sceptici si necredietori, ca vomu fi cu anim'a acolo, unde amu fostu totud6un'a, unde pre langa simpatie, ne obliga si recunoscintia. Unu romanu nu p6te se fia de catu, cu anim'a celu pucinu, francesu.“

Ac6sta faima, de si nu o citimu prin nici unu altu diurnalu europ6nu, totusi cuprinde celu pucinu una preingrigire, care, d6ca combinamu si cuvintele lui Bismark, care le-a pronunciatu in diet'a federatiunii de nordu in 23 Maiu, la discussiunea despre contributiune asia: „S'a disu in Franci'a, ca pacea Franciei se radima pe sabi'a ei, totu asia st6 lucrulu si la noi“, devine, celu pucinu probabile, pentru care probabilitate vorbesce incatuva si interpelarea din Nr. tr. a lui Miletits facuta catra min. Andr6ssy in diet'a Ungariei, si oprirea din partea Austriei a ex-

portulu de arme in Muntenegru, c6 represalia pentru oprirea importulu de sare, din partea Muntenegrolui, si ac6sta atunci, candu Muntenegru s'a dechiaratu Sultanulu, ca -si va lua cu puterea portulu dela Spizza. —

A d6ua faima ni o aduce „N. fr. Presse“ intr'o corespondintia dela Bucuresci cu datu 17 Maiu in Nr. 1701, care dupace refer6za, ca senatulu Romaniei se pregatesce a da votu de blamu ministeriulu pentru amesteculu pe facia la alegeri, ceea ce d6ca s'ar face, atunci principele va disolve senatulu sustienendu ministeriulu, in contra caruia inse opositiunea totu cresce; ca concesionariulu pentru drumulu de feru in Moldov'a cav. Oppenheim, ar' negotia in Bucuresci cu compani'a prusiana Dr. Strousberg, c6 ac6sta se i cedese companiei austriace concessiunea, carc si pana acum a dusu o multime de lucratori maghiari in ti6ra —, apoi descopere, ca camer'a va da facultate principelui Carolu I. pentru una calat6ria in Europ'a, si intr'aceea fratelui Mariei Sale principelui Leopoldu se va incredinti6 regenti'a; 6r' camer'a va face atunci modificari in d6tele concessiuni de cali ferate si se va invoi la cesiunea de susu; mai incolo ca rosii redicandu eremiade dicu, ca regimulu prin fapt'a ac6sta vre se pred6 si Romani'a contelui Beust s. a.

Totu „N. fr. Pr.“ reproduce unu art. despre incercarea c. Bismark de a atrage in interesulu politice sale pe stang'a extrema din Ungari'a prin midilocirea deputatulu M. Osiorheiuulu Virgilu Szil6gyi, care fusese mai lungu timpu in Berlinu. La ac6sta partita alu Kossuth a aflatu terenu incercarea lui Bismark si prin midilocirea lui Ih6sz, care mersese mai eri din Turinu la Berlinu, s'a facutu arangementulu urmatoriu: 1. Kossuth cu partit'a lui se obl6ga in casu de resbelu pruso-francesu a sili pe Austri'a la neutralitate, d6ca nu altfelu si cu una revolutiune interna; 2. c6 voru sta mortisiu pentru nedependenti'a armatei de honvedi si jurarea loru pe constitutiune. 6r' Prusi'a se obl6ga la ajutoriu de bani in casu de actiune si -si va pune t6ta influinti'a directa si indirecta cu deosebire in Orientu la Romani'a, Serbi'a etc., pentruc6 in casu, candu ar' cad6 Austri'a, se se introduca Ungari'a c6 imperiu autonomu intre statele europene s. c. l. De si nu se pre pune acum temeiu pe aceste sciri, nici pre influinti'a stangei extreme in Ungari'a, totusi rescormonirea estorufeliu de sciri prenuncia, ca se pregatesce 6ra vreo incercare amenintiat6ria de pace, pentru care nu lipsescu elementele in Europ'a.

Voi'a distr. Fagarasiulu 6 Maiu.

Concordia parvae res crescunt, discordia etiam maximae dilabuntur.

Seclulu nostru, c6 seclulu progresulu si alu luminarei, cere dela noi imperativu lucrarea cu puteri unite si incordate la reinaltiarea culturei si a desteptarei spirituale, ca-ci numai prin atari arme ne putemu conserva existintia n6stra, si potemu juca si noi o r6la pre scen'a natiuniloru europene. — Si este si timpulu, ca-ce nevediat'a putere a ideelor si a adeverulu strabate si intre romani, cari fura condamnati de dusmanii loru la sierbitute, cari le rapisera limb'a si ti6r'a. Este timpulu c6 se-si prec6pa si romanulu chiamarea intre pop6rele Europei. A trecutulu timpulu, candu despotismulu — dict6 legi, sugrumandu natiunile si limb'a loru; a decursu timpulu, candu incuistiunea cu sabia intr'o mana si cu evangeli'a intr'alta cutrier6 pop6rele Europei. Astadi e idea, e spiritulu timpulu mai

puternicu cá orice putere física, si vai! de acea putere, care va reziste spiritului timpului, ea insasi -si pregatesce mormentulu. Si de si este vrodata viu'a putere a ratiunii omenesci prin nesce institutiuni periculose bantuita si aruncata la pamentu, totusi ea va invinge cu atatu mai splendidu, cu catu se va luminá mai vertosu.

Cu libertatea si inffiorirea scientieloru sta in strinsa legatura si inffiorirea staturiloru, salutea cetatianiloru, puterea nationala si demnitatea ei morale. Noi romani perduseramu libertatea prin mani rapace, furamu aruncati in temniti'a intunerecului, scolile ne fura derimate séu inchise si numai cu retragerea in munti, in loculu libertatii ne conservaramu de abia limb'a. Astadi inse ni s'a ivitu si noa auror'a libertatii, a redesteptarei din somnulu mortii si cu bucuria vedemu, cum strabate cu radiete sale tóte animile romaniloru; ceterle confesionali incetéza, pism'a intre frati a disparutu si in loculu ei intra parol'a: „Esti Romanu séu ba, nu te intrebu de unitu séu neunitu.“ Toti -si aducu cu bucuria denariulu pe altariulu natiunii, despectandu tóte interesele unilaterale si privescu numai binele comunu nationale. Din anu in anu vedemu redicanduse institute unde se implanta in aneimele tenere romane foculu celu mantutoriu alu iubirei natiunii, alu luminarei spirituale si alu patriei; din anu in anu vedemu inmultanduse numerulu anteluptatoriloru nationali in aren'a drepturiloru vietii politice nationale; din anu in anu se inmultiesce tenerimea romana la institele mai inalte cá si la cele mai de diosu. — Unu statu cu institutiuni, cu scóle bune de securu va predomina cu unu feliu de dictatura preste celelalte mai pucinu cultivate. — Cu atatu mai tare inse salutamu si aprobamu energi'a acelorú ómeni, cari cu puteri unite, cu sacrificarea averei sale pentru binele comunu delaturéza verice impedimente, si se încórda numai pentru redicarea spirituala a poporului nostru.

In districtulu Fagarasiulu inferioré cu cativa ani mai înainte se bucurá numai scól'a granitiariloru din Recea de unu órecare renume. Si ce se vedi astadi? Scól'a din Recea cu scól'a din Vistea inferioré si cu scól'a din Becleanu rivaliséza cá scoli normale una cu alta.

Vediendu Voilenii, ca fara scóla in comuna, suntu siliti copii loru a alerga la alte sate departate, ce incomodéza nu numai studiulu, ci si grigi'a si hran'a trupéscá, -si luara inim'a in dinti imbraciandu proverbialu: „Ajutate romane, si Ddieu 'ti va ajutá“. Premergundu mai cu séma autoritatile comunei, adica d. supralocotente Samuile Gaboru, d. jude George si d. colectoru de dare Tamasiu Gaboru cu exemplu bunu, se delaturá pedec'a cea mai apasatória, adica discordiele si ceterle confesionali si se decise edificarea unei scóle normale cu unu etagiu, in care casele de diosu se sierbéscá cá case de consiliu comunale, éra etagiulu primu cá localitati de scóla. Eramu de totu placutu surprinsu privindu edificiuulu celu impuitoriu mai diditu, care nu numai unei scóle normale, ci si chiaru unu gimnasiu ar' face onóre. Cerindu informatiuni mai detaiate dela susunumitulu jude comunale, -mi enará, ca edificiuulu se dídesece pe spesele comunei, contribuindu si comunele invecinate cu bucuria materialu de diditu, si speréza, ca la dotarea invetiatoriloru voru oferi si comunele Lissa si Dejani, cari, cá companie granitiarene, fiesce-care se bucura de cate o suma de 640 fl. v. a. cá bani scolari pe anu. Interesele fondului infintiatu din arendarea podului de preste oltu si alu carcimaritului va implini defectulu. Scól'a se va preda dupa speranti'a loru la tótna de buna séma activitatii scolari romane. Uramu si noi memoratei scól'i succesulu celu mai frumosu! Dè atotuputintele, cá si alte comune se urmeze exemplulu Voilei, care insusi a imitatu exemplulu altora. Numele susunumeratiloru barbati voru fi scrise cu litere de auru in istori'a nationala. Voil'a, unde mai eri romani erau desbinati in dóue confesiuni au documentatu prin unirea poteriloru eclatantu, catu reu isvoriea din ceterle confesionale, si catu bine provine din acésta unire a poteriloru nationali, avendu numai binele nationale in ochi la crearea instituteloru de cultura in limb'a romana spre a sierbi de refugiu la fiacare confesiune. Despre invetiarea si exercitarea relegiunei este tolerantia cea mai estinsa, ba mai si legile confesionale din Cislaitani'a ar' pismuio. Fiacare -si póte invetia si exercita relegiunea neconturbatu, póte ca mai cu scopu, decatu cum voru fi silite tóte confesiunile a se suferi séu impunge in scólele comune de statu, ce ne voru invetia tolerantia si frati'a confesionale. — Dupa cum -mi spuse judele comunalu, s'a dechiaratu comun'a, ca maiortatea se decida despre caracterulu confesionalu cerutu de existintia scólei prin lege. Asia

se se faca si fundeze institutele romanesci, ele -si potu porta si caracterulu confesionale dupa maiortate si contribuire si totuodata implinescu si comun'a necesitate a tuturoru romaniloru. — Puse-tiunea geografica favoréza dis'á scóla, ca-ci dincolo de Oltu comun'a cá Rucuru cam lipsita material-minte, asemenea romanii din Cincu micu cam seracuti -si potu tramite pruncii la invetiatura si lumina-re in Voil'a. Candu ne-ar' intelni ochiulu in tóte comunele atari edificii, avendu inlocate mu-sele strabune in ele cu tóra glori'a si succesulu celu mai eminentu alu culturei: atunci n'amu tremura pentru existintia nóstra; atuncia amu intona si noi cu Andreiu Muresianu: „Acum ori nici odata croiesceti alta sórte, la care se se inchine si crudii tei dusmani.“ — M. V.

Lista

colectoriloru Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

(Capetu.)

38. Din Mediasiu: Dionisiu Chendi adm. prot. in Siarosiu sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Popescu adm. prot. in Mediasiu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

39. Din Mehadi'a: Dimitrie Iacobescu prot., sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

40. Din Mercurea: Georgiu Marcu Macelariu economu, sied. comit. din 10 Dec. 28 Nov.) 1861 § 10. Nicolau Morariu economu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

41. Din Muresiu-Osiorheiu: Demetriu Fogarasi negutiatoriu (v. Nr. c. 40). Cataramb'a (?) (v. Nr. 40). Iosifu Fulep negutiatoriu, sied. comit. din 2 Aprile 1862 § 44.

42. Din Naseudu: Georgiu Moisiliu vicariu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Florianu fiscalu, sied. dto. Ioachimu Muresianu presiedinte de sedria, sied. comit. din 18 Sept. 1867 § 85.

43. Din Nocrichiu: Gregoriu Maieru adm. prot. sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Zach. Zacharia practicantu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

44. Din Odorheiu: Arone Boeriu protopopu in Gyergyó-Szt.-Miklos, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

45. Din Oradea mare: Nicolae Zsig'a sen. proprietariu (sied. Nr. c. 44). Ioane Gozmanu v.-comite (sied. Nr. c. 44). Iustinu Popfiu profesor, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84. Iosifu Romanu advocatu, sied. dto.

46. Din Ofenbai'a: Nicolae Fodorénu prot. (v. sied. Nr. c. 45).

47. Din Orastia: Ioane Balomiri senatore, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Nic. Barbu secret. magistr. sied. dto. Georgiu Bercianu in Cudgiru, sied. comit. din 6 Sept. 1864 § 31. Nic. Popoviciu prot., sied. comit. dto.

48. Din Pest'a: Ioane Miculescu parochu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Dr. Ioane Galu concipistu, sied. comit. din 12 Dec. 1867 § 139.

49. Din Poian'a: Nicolae Ciugudeanu notariu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. . . . Dobrot'a, sied. dto.

50. Din Poian'a-serata: Ioane Balloiu parochu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

51. Din Remetea: Stefanu Filipu, sied. com. din 8 Aprile 1862 § 44.

52. Din Resinari: Sav'a Popoviciu Barcianu parochu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Brote proprietariu, sied. dto. Bucuru Cioranu proprietariu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

53. Din Rosi'a de munte: Simeone Balintu protop. (v. sied. Nr. c. 52).

54. Din S. Reginu: Anani'a Trombitasiu proprietariu (v. sied. Nr. c. 52). Mihaile Orbonasiu advocatu, sied. comit. din 12 Dec. 1867 § 139.

55. Din Satu mare: Petru Branu prot., sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10.

56. Din S. Sebesiu: . . . Besianu senatoru (v. sied. Nr. c. 55). Ioane Tipeiu prot. (v. sied. Nr. c. 55). Ioane Deacu prot. sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

57. Din Sacarambu: Sabinu Piso prot., sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Beniaminu Densusianu protop., sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

58. Din Seliste: Danila Némtiu parochu (v. sied. Nr. c. 57). Nicolae Racuciu parochu (v. sied. Nr. c. 57).

59. Din Sibiu: Ioane Hanea prot.. sied. com. din 10 Ian. 1865 § 6.

60. Din Sighisior'a: Zach. Boiu protop., sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 84. Petru Decei parochu rom. cat., sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

61. Din Siomcut'a mare: Iosifu Popu v.-capitanu, sied. com. din 8 Aprile 1862 § 44. P. Dragosiu vice-notariu, sied. dto.

62. Din Sacele: Irimia Verz'a parochu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84. Radu Popea parochu, sied. dto.

63. Din Solnocu si Chioarulu: Alexandru Filipu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Gabrielu Manu jude prim. in pensiune in Deesiu, sied. dto. . . . Ciocanu, sied. dto.

64. Din Temisior'a: . . . Cermen'a capitanu cetatienescu (v. sied. din Nr. c. 63).

65. Din tienutulu Crisiului repede, . . . Pallade prot. (v. sied. Nr. c. 63).

66. Din Turd'a: Dr. Ioane Ratiu advocatu, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Iacobu Lugosianu prot., sied. comit. din 4 Sept. 1866 § 72. Simeonu Popu Moldovanu prot. in Aghirbiciu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

67. Din Uniedor'a: Avramu Pecurariu parochu, (v. sied. Nr. c. 66).

68. Din Vien'a: G. B. Popoviciu agente comerciale. Dr. Gregoriu Szilasi prefectu seminariale, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

69. Din Zarandu: Dr. Iosifu Hodosiu v.-comite in Bai'a de Crisiu, sied. com. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Francu v.-comite in Bai'a de Crisiu, sied. dto.

70. Din Zlatn'a: Lazaru Puposiu c. r. probatoriu de minere, sied. comit. din 10 Dec. (28 Nov.) 1861 § 10. Ioane Demianu parochu, sied. comit. din 17 Sept. 1867 § 84.

(Cu totulu 136 colect.)

Sibiu in 15 Maiu 1869.

Dela comit. Asociatiunei trans. romane.

obs. a) Acést'a lista, conformu conclusului adusu in siedintia comit. Asociatiunei tienuta in 8 Maiu c. n. a. c. § 42 se publica cu acea observare, ca adunarea generala a Asociatiunei tienuta la Gherl'a in an. 1868 p. XXIII, pos. 7 a insarcinatu pre comit. Asoc. a reportá la proxim'a adunare generale, despre toti colectorii asoc. in deosebi, cari cum si-au implinitu deregatori'a incredintata loru, precum si pre aceia a i incunoscintia adunarei cari, nimic'a n'au facutu in interesulu Asociatiunei (se se véda resp. incunoscintiare in Nr. 22 alu „Transilvani'a“ din 1868 pag. 544).

obs. b) Acei DD., cari in decursulu timpului s'au mutatu cu locuintia din loculu unde erau numiti de colectori, séu au abdisu in scrisu la comitetu, cum si aceia cari au esitu din vietia — si comit. a avutu scire despre acést'a — nu suntu pretrecuti in acésta lista. —

Proiectu de lege

(acum lege sanctionata, art. XXXVIII)

in obiectulu instructiunei publice din scólele poporali, primitu in siedintiele casei deputatiloru tienute in 19 si urmatóriele dile ale lunei Novembre 1868.

(Capetu.)

Capu IX. Autoritatile scóleloru poporali.

§ 116. Totu institutulu comunale pentru instructiunea poporale sta sub nemidilocit'a autoritate a comunei. Acést'a autoritate comun'a si-o exercitéza prin scaunulu scolasticu alesu de dens'a.

§ 117. Spre acestu scopu in fiacare comuna se infintieza unu scaunu scolariu constatatoriu celu pucinu din 9 membrii, cari membri se alegu dintre locuitorii comunali, incatu se póte din individi pri-ceputori de caus'a instructiunale, in comunele si cetatile ce posedu corporatiune reprezentativa ii alege corporatiunea, in alte comune ii alege adunarea generala a comunei. Afara de membrii alesi au votu consultativu si decisivu in scaunulu scolare preotii locali si invetiatoriulu scólei poporale comunale séu unde suntu mai multi invetiatori reprezentantele corpului invetiatorescu.

§ 118. Scaunulu scolare comunale se alege pe tre ani. Membrii aceluia inse se potu totudéun'a alege din nou.

§ 119. De cumva dupa trecerea a loru trei ani comun'a respectiva ar' amená alegerea scaunulu scolasticu mai in lungu timpu de dóua septemani; membrii scaunulu scolare ii denumesce din membrii comunei consiliulu scolariu comitatensu. Denumirea inse are valóre numai pe unu anu, si

dupa expirarea acestui timpu numai in acelu casu se póte reinnoi, déca comun'a nici cum nu s'aru folosi de dreptulu séu de alegere in decursu de dóua septemane.

§ 120. Pentru validitatea alegerilor e necesaria presentia de dóua din trei parti a membrilor scaunului scolare, éra pentru aducerea altei decisiuni valide e necesaria presentia majoritateri absolute.

§ 121. Scaunulu scolasticu alege pre invetiatoriu conformu §-lui 136; in tóta septemana cercetéza prin cate unu membru alu seu scólele din locu; decide in privintia didacturului; grigesce, cá pruncii se amble la scóla regulatu; amonéza pe portatorii de grigia a neglijintiloru, si in casu de lipsa urgéza pedepsirea loru inaintea judeciului; veghiéza cu strictetia asupra instructiunei si asupra punctualei efectuari a legiloru scolastice; veghiéza asupra manipulari fundului scolasticu si in contielegere cu antisti'a comunale se ingrigesce despre sporirea aceluia, despune despre repararea cuvenita a edificieloru scolastice, despre provederea scóleloru cu instrumentele instructiunali; mai departe in cauzele procesuali intre invetiatoriu si intre parintii séu portatorii de grige a invetiaceiloru si in tóte întrebările disciplinari mai insemnate forméza judeciulu de instantia prima; se infaciesiéza la examenele anuali; cere séma dela curatori; si despre procedur'a sa face comunei relatiune anuale in casuri urgente si mai ponderóse relatiuneéza si mai de graba. Antistii comunali asternu aceste relatiuni cu tóta ocaziunea consiliului scolasticu comitatensu séu cetatienescu.

§ 122. Scaunulu scolasticu comunale alege, conformu numerului scóleloru, unulu séu mai multi curatori, cari — dupa indrumatiunile din partea scaunului scolasticu — manipuléza averea scólei, reparéza edificiele, solvesce salariulu oficialiloru, si anualminte asterne inaintea scaunului scolasticu socota particularia si rectificata cu documente.

Aceste socoti, dupa ce s'au cercetatu de scaunulu scolasticu, se trimitu pentru supravisitare comunei si de acolo consiliului scolasticu comitatensu séu cetatienescu.

§ 123. Tiér'a intréga conformu comitatelor se imparte in districte instructiunali intr'unu numeru egale cu alu comitatelor. Bud'a-Pest'a forméza unu districtu instructiunale deosebitu.

§ 124. Tóte cauzele educatiunei poporale din comitatu se manipuléza de inspectorulu scolasticu comitatensu denumitu de ministerulu de instructiune si de unu consiliu scolasticu de sub presiedinti'a aceluia, asupra scóleloru confesionali se exercitéza supraveghiarea cu intrevinerea inspectorelui scolasticu. Acestu inspectoru póte se funghieze si in mai multe comitate instructiunali, déca pe teritoriulu aceluia nu suntu mai multu de 300 comune. De cumva pretinde ingramadirea afaceriloru, guvernulu póte denumi langa densulu unu inspectoru secundariu séu adiunctu.

§ 125. Consiliulu scolasticu comitatensu se forméza in modulu urmatoriu: 1. Tóta confesiunea, care pe teritoriulu comitatului are comune besericesci, alege din sinulu seu cate unu membru. 2. Toti invetiatorii publici cati suntu pe terenulu comitatului instructiunale alegu dintre sene patru membrii. 3. Ceialalti membri devinu alesi din senulu comitetului comitatensu. Numerulu acestora e celu pucinu de 14, celu multu de 34. 4. In comitate, in care suntu cetati regesci o parte a membriloru detiermuriti in punctulu 3, se alege din partea aceluia, conformu proportiunei, in care proportiune sta numerulu locuitoriloru din trensele catra totalitatea locuitoriloru din comitatu.

§ 126. Membrii consiliului scolasticu comitatensu se alegu pe cinci ani. Membrii acestuia inse dupa expirarea celoru cinci ani éra se potu alege de nou.

§ 127. Bud'a-Pest'a, care conformu acestei legi forméza unu districtu scolare deosebitu, dupa partile orasiului se imparte in mai multe comunitati scolare cu totu atate scaune scolastice. Aceste sc. scolare se alegu de catra alegatorii partiloru orasiului pe 3 ani. Inse membrii acestora se potu alege si de nou. Afacerile acestoru scaune scolastice suntu totu acele, care s'au insiratu in §-lu 121, exceptiunandu alegerea invetiatorului si manipularia averi scolastice, care afaceri in orasiele, ce forméza deosebitu districtu instructiunale cadu sub competintia consiliului seolasticu orasienescu séu sub a corporatiunei reprezentative orasienesci. Consiliulu scolasticu orasienescu (districtuale) se alege prin corpulu reprezentativu, si totu pe atatia ani, pe cati s'a alesu si corpulu reprezentativu. Inse membrii aceluia éra se potu alege. Membrii din oficiu ai scaunului scolasticu orasienescu provediuti

cu votu consultativu decisivu suntu preutii locali, fara destingere de confesiune si doi reprezentantii ai corpului profesoralu.

Inspectorulu comitatensu: § 128. 1. in totu anulu cercetéza odata tóte institutele pentru instructiunea poporale atatu comunali si confesionali, catu si cele private inferiori séu superiori si veghiéza strictu asupra efectuari punctuali a legi in acele;

2. in scólele comunali si de statu despune conformu indrumatiunei din partea ministerului de instructiunea publica si pe teritoriulu comitatului in genere executéza ordinatiunile in privintia cauzei invetiamentali emanate din partea guvernului de instructiunea publica, si in totu anulu substerne guvernului unu reportu detaiatu.

E presiedintele consiliului scolasticu comitatensu si asemene alu consiliului diriginte alu scóleloru de altu soi (d. e. a preparandieloru).

§ 129. Inspectorii si adiuntii loru tragu salariu regulatu.

§ 130. Consiliulu scolasticu: 1. face supravisiunea socoteloru substerne din partea scaunului scolasticu comunale;

2. In privintia scóleloru comunali e foru de a dóua instantia in cauzele parintiloru cu invetiatorii si in tóte cauzele disciplinari din scólele poporali.

3. Judeca in instantia scaun. scolasticu contra invetiatorului, si a invetiatorului scolasticu, (de aici partile potu se recurga deadreptulu la ministerulu de instructiunea publica) si in genere judeca asupra proceduri scaunelor scolastice.

4. Se consultéza despre relatiunile invetiamentali ale districtului instructiunale (a comitatelor si orasielor regesci), si in privintia scaderiloru, care nu le póte implini, face reportu si respective propunere comitatului séu corpului reprezentativu alu orasiului, care dupa aceea o asterne ministerului de instructiunea publica.

§ 131. Consiliulu scolasticu se coaduna totu la $\frac{1}{4}$ de anu si cu asta ocaziune membrii capeta spese de calatória si diurne.

§ 132. Despre activitatea consiliului scolasticu si despre starea cauzei invetiamentale in districtulu instructiunale face relatiune anuale comitetului comitatensu séu corpului reprezentativu orasienescu. Acést'a relatiune anuale prin respectivulu comitetu séu corpulu reprezentativu totudéun'a e a se asterne ministerului de instructiunea publica.

Capu X. Despre invetiatori.

§ 133. Pentru oficiulu invetiatorescu suntu invredniciti numai acei individi, cari au absolutu întregulu cursu de studie in careva preparandia publica si cari depunendu examenele deobligate au castigatu diploma; séu déca nici n'au absolutu publiculu cursu preparandiale, candu s'au supusu cu succesu in preparandia publica atatu examenului teoreticu, catu si practic.

Acei invetiatori diplomati, care la publicarea acestei legi voru fi in statiune, se lasa in statiune inse suntu detori a si rectificá instetimea si praxea in instructiune inaintea superioerei autoritati, ce va cerceté scólele. Care nu potu rectificá aceste in dilele vacantiunei de véra se potu constringe la invetiare continuativa efectuinda in cea mai de aprópe preparandia.

§ 134. Examenulu invetiatorescu se póte depune si din unele sciintie de specialitate si din metod'a instructiunei aceluia. Diplom'a castigata in astu modu inse invrednicesce numai spre instruirea aceluia studiu, care suntu insemnate in aceea.

§ 135. In scóle civili, in casuri extraordinari se potu chiamá de invetiatori si astfelu de barbati, cari nu posedu diploma invetiatoréscu, inse prin continu'a cultivare de mai multi ani a cutarei sciintie pe terenulu literaturéi s'au facutu cunoscuti.

§ 136. Invetiatorii se alegu sub presidiulu si conducerea delegatului consiliului scolasticu de catra scaunulu scolasticu comunale prin votisare.

Resultatulu alegerei e de a se substerne consiliului scolasticu comitatensu pentru aprobare.

§ 137. De adiunti de invetiatori suntu chiamati nu numai invetiatorii diplomati, ci si junii, cari au finitu cursulu preparandiale. Dreptulu chiamarei compete asisderea scaunului scolasticu. De cumva comun'a ar' delaturá implerea oficiului de adiuntu invetiatorescu, séu ar' amená implerea acestui oficiu: inspectorele scolasticu districtuale póte denumi adiuntu invetiatorescu, facundu relatiune despre denumire consiliului scolasticu comitatensu.

§ 138. Invetiatorii se alegu pe viétia si din oficiulu lor se potu amové prin judecat'a consiliu-

lui scolasticu comitatensu numai pentru lene, esescu morale, séu pentru crima politica.

Aceste judecati inse suntu a se tramine pentru intarire ministerului instructiunei publice.

§ 139. Statiunile invetiatoresci devenite in vacantia suntu a se implini celu multu in decursu de o diumetate de anu.

§ 140. In casulu mórtei invetiatorului, veduv'a si orfanii lui incependu dela diu'a mórtei in decursu de o diumetate de anu capeta salariulu întregu si locuintia. Sub restempulu acest'a in scóla trebuie aplicatu unu invetiatoriu adiuntu.

§ 141. Invetiatoriu póte fi reprezentante dietale, comitatense, orasienescu, comunale si besericescu precum si membru alu juriulu (scaunu juratiescu), inse pe langa invetiatoria nu póte portá nici unu oficiu. Intru aceea afaceri, care se potu fini in locu, si a caroru implinire se póte efectui afara de órele de instructiune, le póte primi cu licentia dela superioritatea scolare. Invetiatorii scóleloru confesionali inse, potu dá ajutoriu la sierbitiele domnediesci si la ingropatiuni.

§ 142. Salariulu invetiatorescu, conformu relatiuniloru locali, 'lu stabileste scaunulu scolasticu pe langa aprobarea consiliului scolasticu comitatensu. Inse afara de locuintia onesta si unu patrariu jureru de gradina, salariulu invetiatorescu nu póte fi mai pucinu, decatu:

a) a invetiatorului ordinariu din scól'a poporale elementare 300 fl. v. a.;

b) a invetiatorului adiuntu din scól'a poporale elementare 200 fl. v. a.;

c) a invetiatorului din scól'a poporale superioere 550 fl. v. a.;

d) a invetiatorului adiuntu din scól'a poporale superioere 250 fl. v. a.;

e) a invetiatorului scólei civile in cetati mai mari 800 floreni v. a., in locuri mai mici 700 fl. v. a.;

f) a invetiatorului adiuntu din scól'a civile in orasie mai mari 400 fl. v. a., in locuri mai mici 350 fl. v. a.

§ 143. Unde pana acum a fostu datina, séu unde amesuratu relatiuniloru locali se arata a fi cu scopu a se dá o parte proportiunata din acele salarie in naturale, aceste se staverescu dupa pretiulu de midilocu alu loru socotitu de 10 ani, aceste naturale le culegu si le dau respectivii antisti comunali.

Cantitatea acestoru naturale staverinduse odata mai multu nu se póte stramutá.

§ 144. Unde invetiatorii tragu salariu mai mare decatu sumele puse §-lu 142; in gustarea aceluia suntu a se lasá si mai de parte.

§ 145. Comun'a in totu anulu retiene 2 procente din salariulu anuale alu invetiatoriloru ordinari pe sém'a cassei de ajutorare si le subministréza consiliulu scolasticu comitatensu. Banii coadunati estu modu din tóte comitatele instructiunali se manipuléza de ministerulu de instructiunea publica; publicanduse despre densii in totu anulu o socota deschisa pe catu se póte de particularia.

Din cass'a acést'a invetiatorii deveniti neapti de lucru in urmarea befranetieloru séu a morbulu si prin urmare, care nu mai potu remané in statiune, invetiatoresce deveniti neapti, precum si veduvele (pana ce nu se marita) si orfanii (pana la etatea de 16 ani) invetiatoriloru repausati, se ajutara cu deosebita privire la famili'a invetiatorului ajutandu séu a veduvei ingreuiata cu membri numerosi si suferitória de lipsa.

§ 146. Pentru educatiunea orfaniloru sermani a invetiatoriloru repausati se da ajutoriu si din cass'a statului si inca in asia modu: 1) ca sum'a anuale votata se se imparta celu pucinu intre 100 de baieti; 2) baietii potu invetiá in ori ce locu si in ori care institutu; 3) orfanii tragu ajutoriu numai pana la etatea de 16 ani.

§ 147. Invetiatorii comunali ai scóleloru poporali si civile suntu indetorati in fiacare districtu invetiamentale a se constitui in corpulu invetiatorescu. Corporatiunea invetiatoréscu districtuale se imparte in atate cercuri, cate cercuri are comitatulu. Cercurile (körök) cercuali (járás), cu ajutoriulu comunelor suntu deobligate a se coaduná de dóua ori pe anu, éra întreg'a corporatiune e deobligata a se aduná odata in anu la conferintia. Pentru regularea conferintieloru invetiatoresci va dá ordinatiune ministerulu de instructiunea publica.

§ 148. Cu executarea acestei legi se incredintia ministerulu de culte si instructiunea publica, care despre caus'a instructiunei publice face dietei relatiune anuale. — Dupa „Fóia inv. pop.“

UNGARIA. Dela dieta. Desbaterea adre-
selorului cuventulu de tronu a ocupatu trei siedin-
tie si se mai afla inca din tóte partitele vreo 60
de oratori insinuati. In punctulu relatiuniloru pa-
ciuite si a conservarei pazei din cuventulu de tronu
si in caus'a Fiumei si Dalmatiei se unescu tóte a-
dresele, numai adresele stangei si ale stangei ex-
treme vreau nedependinti'a Ungariei, care se fia
provediuta cu tóte drepturile si recerintiele de statu
sub uniune personala, ér' stang'a extrema sta pe
langa mai totala nedependintia. Br. Lud. Simonyi
vorbi cu limba fórte muscatória in privinti'a reforme-
loru interne, ér' justiti'a Ungariei o puse la or-
dine, dupace cea „turcésca“, incercanduse a ilustra a-
deverulu asertelorului sale prin casuri intemperate. Unu
corespondinte din Pest'a critica pe oratorii maghiari,
ca nu pré reflectéza la argumentele precauventoriori-
loru, ci -si recitéza numai cuventurile memorisate,
de cine sci candu, de acea nici nu se pré cetescu
refrangeri regulate de argumentele aduse de altii,
apoi in contra pretensiuniloru nationali opunu totu
panslavismulu si dacoromanismulu.

In caus'a „maticiei“ slovace respune in 20 mi-
nistrulu, ca ostasii nu s'au tramisu pentru alegeri la
T.-Szt.-Márton, ci pentru agitatiunile slovaciloru,
cari subscrisera petitiunea nationala si pentru in-
cercarile loru panslavistice, ér' militi'a s'a incortelatu
in localitatea unde se tienea adunarea „Mati-
cei“, care inse e casa publica nu proprietatea mati-
cei. Interpelatoriulu nu se multumi cu respun-
sulu, apromitendu, ea va dovedi, ca e proprietatea
„Maticiei“.

La interpelatiunea pentru gard'a pretoriana s'a
respunsu, ca nu va fi restrinsa la nobilime, ci va
fi generale, ér' comitatele n'au dreptu de a mai re-
comanda pentru primire, pentrucu nu contribue la
sustienerea ei.

Din certele diurnalistice ésa la lumina, ca pen-
tru honvedi s'au adusu din Elveti'a 40 mii pusei
pe alesu, si ca voru infintia si in tíera fabrice de
arme, ca altfelu Ungari'a nu si póte, cá statu de
sene, vena interesele. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Din camer'a deputatiloru cá una
caracteristica a alegeriloru excerpemu aici unele in-
cidente registrate de „Tromp. Carp.“ despre desba-
terile la rectificari. Anumitu la alegerile de Ilfov
adauge urmatóriele reflexiuni:

„Ceea ce este demnu de notatu e ca, la totu
cuventulu de tanguire alu Rosiiloru, ca s'au comisu
pre alocurea batai tolerate de catra agentii guver-
nului, ca s'a escamotatu votulu la aceste alegeri,
se opunea indata acésta chipuitórie de consciintia
replica: Scól'a dvóstra! dvóstra ati datu
antaiulu exemplu! Si apoi se probá de oratorii,
ca erá cu neputintia orice apere ar' fi voitu
se le faca guvernulu, tiraniloru de pana eri, tero-
ristiloru de pana eri, torturatoriloru dela Ploiesci
si Marasiesci, contra resbunariloru celoru apasati si
torturati in timpu de doi ani de catra unu guvernulu
anarchicu si nelegiuitu.“ (!)

„Unu scandalu mai avemu de notatu inaceste
desbateri urmate. Ministrulu de interne d. Cogal-
niceanu, respundiendu acusariloru ce i a mai adusu
dlu A. C. Golescu, ca ar' fi disu la Ploiesci, ca va
aduce 70 deputati din Moldov'a, s'a aperatu contra
acestoru acusari aratandu dlui Golescu pre deputatii
moldoveni cá se i védia déca sémana adusi, éra nu
alesi, si dicundu, ca déca d. Golescu póte avé opi-
niune, d. Cogalniceanu inse isi permite a crede, ca
are mai multa inteligentia, decatu dumnealui si nu
putea se dica asemene vorbe.“

D. Golescu intrerumpe pre ministru, dicundu:
Dá; aveti inteligentia, dara n'aveti moralitate,
domnule ministru! Acestu scandalu s'a curmatu,
fara alte urmari, cu cuvintele dlui Cogalniceanu mi-
nistru, ca: pre d. Golescu l'a ertatu Ddieu se dica
ori ce vorbe fara se supere pre nime.“

Alegerile din judeciulu Ilfov s'au validatu in
fine, gasinduse in tóta regul'a.“ —

La acestea mai adaugemu din „Romanulu“ din
siedintia 6 Maiu urmatóriele, si ne ajunge, pentru
a cunosce, cum stau lucrurile cu antagoniele:

„D. Dimitrie Ghica, primu ministru, respun-
diendu dlui Mihalescu, spune ca, déca au fostu ba-
tai in alegerile actuali, acést'a a fostu o resbunare
a celoru, cari au suferitu suptu guvernulu trecut,
suptu guvernulu partitei caduute, dupa insusi mar-
turisirea dlui Mihalescu. „Rabdati, déca sunteti

batuti!“ dice primulu ministru, care apoi afirma,
déca dsa n'ar fi mersu din casa in casa pentru a
conjurá pe cetatiani se renuncie a-si resbuná contra
suferintelorului ce au induratu dela partisanii fostului
guvernulu, ei n'ar mai existe adi. Regreta excese
comise, inse acei „cari sémana ventu, furtuna cu-
legu —“ in viitoriu se va sili impreuna cu cam-
er'a, a inlaturá printr'unu proiectu de lege ase-
meni maltratari si batai in alegeri.

D. Manolache Costache, intrerupendu. — Pen-
tru a nu se mai intemprá ceea ce s'a intempratu
an-tertiu, candu s'au facutu alegerile suptu d. Bra-
teanu, déca cumva ar' mai reveni la putere.

D. primu ministru. Se ve feréscu Ddieu se
nu vorbiti intr'unu ceasu reu. — Apoi primulu mi-
nistru aréta, ca s'a desbatutu destulu si ar fi bine
a se incbide discutiunea.

D. ministru din intru, dupa ce se felicita de
resultatulu alegerii, ca-ci vede chiaru inimici ai dsale
politici, precum dnii Florescu si Manolache Costache,
ceea ce probéza ca alegerile s'au facutu in cea mai
deplina libertate, respunde unoru asertiuni ale dlui
Mihalescu, care a disu, ca cei cari au batutu pe
Costache Ghica trebuiau pedepsiti. Acei cari l'au
batutu, dice d. Cogalniceanu, au fostu dati jude-
catii, inse venindu mai tardiu d. Antoniu Arionu
la ministeriulu justitiei se rugá a fi gratiati. Ba-
taiele s'au inceputu la alegerea delegatiloru in Bu-
curesci s'a colo cine le-a provocatu? Comun'a disol-
vata, care parasise tóte lucrurile si nu se mai ocu-
pá, decatu de politica si care n'a gasitu alti de-
legati pentru a deschide sectiunile, decatu dintr'acei,
cari batusera pe Beizadea Costache si contra caror'a
poporulu indignatu si-a resbunatu. Totu din acea
comuna d. Buescu s'a dusu si-a maltratatu unu
biurou instituitu si cu tóte, ca d. Buescu se pre-
tinde democrat, l'a tractatu intr'unu modu fórte
boierescu, si atunci a fostu luat de acelu biurou
si datu procurorelui. Eta cine au facutu neoren-
duielele.

D. Cogalniceanu mai revine apoi asupra mo-
dulului cum este constituita acésta camera, cum suntu
representanti din tóte partitele; ca-ci, déca din fo-
st'a camera nu suntu multi presenti caus'a este, ca
n'au venit inca, precum deputatii si oratorii dela
Craiov'a si se scie, ca déca fost'a camera a avutu
si idei mari si liberale, de si ea n'a mai revenitu,
ideele ei au remasu, si acésta camera nu va face
acte de reactiune.“

In fine impartasimu, ca aparatoriulu jidoviloru
Armandu Levi intr'o epistola scrisa catra d. Ioane
Brateanu, fostu ministru -si revarsa mani'a asu-
pra lui cu injuraturi si deprecari, dicundu, ca nu
s'ar fi invoitu se dè libertatea civila jidaniloru, din
care cauza a trebuitu se cadia dela putere cu tóta
maioritatea partitei sale. E interesanta acésta epi-
stola pentru a cunosce si vedé din ea, cu cata vin-
josia se lupta jidanii, toti uniti in tóta Europ'a,
spre a emancipa pe fratii loru prin state unulu
dupa altulu, miscandu tóta pétr'a si pe la tronuri
si sierbinduse de tipete necontentite prin diurnale
spre a prepara dificultati opositiuniloru ce lucra in
contra emanciparii loru. Se pare, ca jidanulu vré
cu acésta epistola a da mai mare lectiune camerei
si ministeriului presentu, decatu insu-si d. Brateanu,
pentru casu, candu ar' revení la carma. Epistol'a
e fórte difusa si revarsa o lumina preste pasurile
loru prin statele occidentali, pana candu devenira
civi egali. —

Mai nou. Dela Florenti'a 25 Maiu se
referéza in „W. Abendp.“, ca generalulu de arti-
leria c. Crenneville in Livorno fù atentatu cu unu
sisiu, ér' consululu generalu austr. d. de Inghirami
in suit'a lui si cadíu mortu in urm'a atentarii. Pen-
tru acestu atentatu gen. Menabrea indata si a ara-
tatu la Kúbek solulu austr. in Florenti'a cea mai
profunda parere de reu din partea regimului ita-
talianu, asemenea si camer'a deputatiloru si s'a si
pusu man'a pe vreo 14 individi suspecti la Li-
vorno. Crenneville e usioru ranitu; elu intreprinse
una calatória artistica in Italia; la 1849 se aflá
comandantu in Toscan'a. —

— Tocma audimu din fuintana demna de cre-
dintia, ca ministeriulu a concesu trecerea lanei dela
Timisiu oblu la spalatoria sub padi'a unui servitoriu
de curatianta. —

Varietati.

Nr. 71/B. 1869.

MULTIAMITA PUBLICA.

Societatea literaria sociale „Romani'a“ a

studentiloru romani din Vien'a, -si simte de deto-
rinti'a cea mai sacra a-si exprime profund'a mul-
tiumita publica urmatoriloru stimati domni, cari
prin ofertele sale mareanimóse binevoira a succurge
intru ajutorarea fondului ei.

Excelenti'a Sa metropolitulu si arhiepiscopulu
Blasiului d. Dr. Vancea 25 fl. v. a., domn'a Seba-
sti'a Pappazoglu Vien'a 20 fl., d. Vas'a Radulovicu
Beseris'a Alba 10 fl., d. maioru Costinu Pilatu Bo-
tosianu (unu napoleonu) 9 fl. 80 cr., d. Nicolau
Gaetanu avocatulu in Aiudu 5 fl., d. Giti'a Ioanu
Giurgiu 6 fl.

Prin staruinti'a d. Elia Macelariu consiliariu
in pensiune a incursu 15 fl. si anume:

Dela d. Elia Macelariu Mercurea 5 fl., din Na-
seudu dela d. Basiliu Axente avocatulu 1 fl., d.
Ioachim Muresianu presiedinte jud. 1 fl., d. Gri-
geriu Moisilu Vicariu 1 fl., d. Dr. Stefanu Popu
fisicu districtuale 1 fl., d. Teodoru Antonu capitanu
in pensiune 1 fl., d. Ioane Margineanu asesoru 1
fl., d. Doroteiu Cimbulea jude procesuale in pens.
1 fl., d. Arionu Marcusiu asesoru, San-Georgiulu
romanescu 1 fl., d. Iacobu Pavelea, Salv'a 50 cr.,
d. Atanasiu Usieru cancelistu, B. Prundu 50 cr.
Sum'a totala 90 fl. 80 cr. v. a.

Vien'a in 17 Maiu st. n. 1869.

In numele societatiei „Romani'a“:

Presiedinte:

Aronovicu m/p., Art. P. Alexi m/p.,
st. d. med. ascult. de filos., h. t. secret.

— (Comóra in pantecele crocodilului.) In
Agr'a, (Indi'a resaríténa) la unu venatu de croco-
dilu unu europénu a impuscatu unu crocodilu mare.
Dupa ce l'a spintecatu, in interiorulu uritiosului
animalu a gasitu mai multe obiecte, anume; peri
de capu, de siguru parulu cutarui venatoriu, siese-
dieci si optu de petre, unu inelu de metalu, dóue-
dieci si patru bratielete de sticla ce se numescu
pe acolo „Curia“, unu inelu de bronzu, unu lantiu
mai micu de argintu, unu bumbu de auru, o mar-
gea négra cu verigi albe si preste treidieci de mar-
gele de grumazu. Tóte aceste obiecte au trebuitu
se fia ale cutarei dame indiene, carea fù consu-
mata de crocodilu. — Venatorulu dice, ca in vié-
ti'a lui nu a avutu atat'a necasu la venatu cá asta
data, numai dupa a cincea impuscatura a pututu
invinge crocodilulu. — „C.“

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele
medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

uniculu medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bó-
leloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica re-
pede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, co-
lerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea or-
ganelor mistuitórie, analisatu si aprobatu de chemiculu
servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe cele-
britati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comp-
tantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei bu-
telie originale cu capsula de cusutoriu si sigilu dim-
preuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In
Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui
MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la
Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa
negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy;
in Fagarasiu I. Megei, in Sibiliu M. Sill si negutiati. I.
Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb.
Jeny in Muresiu-Osiorheiu; Paulo Breuer in Lapsiulu
ung.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., ne-
gutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu
in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz;
Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „co-
rón'a de auru“; Reginu S. Dietrich; Sigisiór'a I. B.
Deutsch, negutiatori. 29

CURSURILE

la bursa in 28 Maiu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84 1/2 cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 50 „ „
London	—	—	124 „ 25 „ „
Impromutolu nationalu	—	—	61 „ 80 „ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „ 85 „ „
Actiile bancului	—	—	749 „ — „ „
„ creditului	—	—	292 „ 20 „ „